

Ja til røykfrie serveringssteder

Innføring av røykfrie serveringssteder vil ikke forhindre folk fra å gå ut. Dette viser tall fra en landsomfattende undersøkelse som ble lagt frem på en pressekonferanse i oktober.

Undersøkelsen viser at 55 % av de spurte, er positive til røykfrie puber og barer, mens mer enn 80 % sier de enten vil gå ut mer (11 %) eller like mye som i dag (70 %), dersom serveringsstedene blir røykfrie.

– Dette er svært gledelige tall, sier leder for Tobakksfritt, Tore Sanner. – Vi er spesielt opptatt av ansatte i restaurantbransjen, fordi servitører er en særdeles utsatt gruppe når det gjelder skader fra passiv røyking. Servitører er den yrkesgruppen som har høyest dødelighet for pensjonsalderen og også den høyeste forekomsten av lungekreft og blærekreft.

– Passiv røyking er også farligere for røykere enn ikke-røykere når det gjelder risiko

for lungekreft, påpekte Sanner. Han viste også til at 20 av 1 000 servitører vil dø av hjerteinfarkt og at én av fem av disse igjen vil dø som følge av passiv røyking.

Politisk støtte

Informasjonssjef Jens Petter Hagen i Norsk Hotell- og Restaurantarbeiderforbund sa seg godt fornøyd med den politiske prosessen som helseministeren har satt i gang: – Helseministeren fortjener honnør!

Hagen understreket at det ikke er ett faglig holdbart argument som tilsier at kun én yrkesgruppe ikke skal beskyttes mot passiv røyking. – Det er viktig at kreftene samles for å få et flertall for røykfrie serveringssteder når saken kommer til behandling i Stortinget, sa han.

Informasjonssjef i Legeforeningen og nestleder i Tobakksfritt, Ellen Juul Andersen, la vekt på at det er positivt at undersø-

kelsen viser at befolkningen har respekt for servitørens krav om rett til å arbeide i et røykfritt miljø.

– Tallene viser dessuten at det ikke vil bli noen krise for serveringsbransjen når røykfrie serveringssteder blir en realitet, sier hun. Juul Andersen trakk imidlertid frem det bekymringsfulle i at det er de under 30 år som er mest negative. Hele 50 % av disse svarte at de er negative til at barer og serveringssteder skal bli røykfrie.

I alt 1 001 personer deltok i undersøkelsen som ble foretatt fra 7.–9.10. 2002.

Resultater fra undersøkelsen, som er foretatt av Opinion AS på vegne av Tobakksfritt, finner du på: www.legeforeningen.no

Lise B. Johannessen
Informasjonsavdelingen

Jus for leger uten kjennskap til jusfaget

– Leger kommer langt med sunn fornuft og god kommunikasjon, men det hjelper godt å kjenne reglene når konflikter oppstår mellom kolleger eller i forhold til pasienter som krever sin rett.

Det sier Anne Kjersti Befring, som er jurist i Legeforeningen og redaktør for boken *Jus for leger* (1). Boken er skrevet for leger som arbeider i ulike roller; som leger, sakkyndige, vitner, forskere, behandlere, forvaltere, arbeidsgivere og som medisinske og administrative ledere.

Må kjenne spillereglene

Legers hverdag har endret seg betydelig de siste årene med de store helsereformene og nye helselover som stiller nye og strengere krav til legers yrkesutøvelse. Ikke minst trekker Befring frem at pasientene er blitt informerte brukere som ofte kan mer om legens plikter enn legen selv.

– Det kan fort oppstå uheldige situasjoner, som legen kan takle godt hvis han kjenner til spilleregler og stortingsvedtak som legger grunnlaget for medisinsk skjønn, sier Befring. Hun mener også at en lege som kjenner til lov og rett også kan bidra til et bedre helsetilbud for pasientene.

– Hvis legen kjenner pasientrettighetsloven, kan denne brukes til å skaffe mer ressurser og til at pasienten får det tilbudet han skal ha, sier hun.

Kollegiale konflikter

De vanligste sakene forhandlingsavdelingen i Legeforeningen blir kontaktet om, dreier

– Leger kan mye om naboloven og veitrafikkloven, men det skorter på kunnskap om lover som regulerer egen yrkesutøvelse, mener Anne Kjersti Befring. Foto K. Ronge

seg oftest om konflikter og kollegiale forhold, særlig etter innføring av fastlegeordningen i 2001. Oppløsning av praksisfelleskap og regler for dette er ofte grunnlag for konflikter som kan utvikle seg til rettsstvister.

– I forhandlingsavdelingen ser vi ofte at slike saker lett kan løses hvis partene setter seg inn i regler som regulerer legepraksiser, og på den måten unngå store konflikter, sier Befring.

Målet med boken er å gi legene nok kunnskap til for eksempel å løse konflikter med kolleger uten at rettsapparatet kommer inn i bildet og innsikt nok til å vite hva loven sier når pasienten krever sin rett.

Andre aktuelle saker kan være når leger presses av eksterne aktører til å gi informa-

sjon. Det kan være forsikringsselskaper, kredittinstitusjoner, idrettsledere, arbeidsgivere og påtalemyndigheten.

– Legen må kjenne til reglene for å kunne beskytte pasienten. Han må vite når han kan og når han ikke kan uttale seg. Det forutsettes at leger kjenner til regler som gjelder yrkesutøvelsen deres. De kan ikke skylde på manglende kunnskap for å bli fritatt for rettslig ansvar, understreker hun.

Oppslagsverk

Boken er ment som et oppslagsverk og har en omfattende innholdsfortegnelse for at man lett skal finne hva man er ute etter, for eksempel: Hva kreves for informasjon kan gis til barnevernet, når kan leger slette opplysninger i pasientjournaler, hvilke regler gjelder for gaver fra legemiddelindustrien, hvordan skal man møte erstatningskrav fra pasientene, hvilke forpliktelser har en fastlege og hvordan forholder man seg til pressen. Eksemplene er hentet fra norsk, medisinsk hverdag.

Nina Husom
Tidsskriftet

Litteratur

1. Befring AK, Grytten NJ, Ohnstad B. Jus for leger. Kristiansand: Høyskoleforlaget, 2002.